

Selectie en intake lerarenopleidingen Landelijk kwantitatief onderzoek

Presentatie op Congres voor Lerarenopleiders 2017
'Opleiden voor Diversiteit en Verbinding'

Amsterdam, 16 maart 2017
Arjan Heyma

www.seo.nl - secretariaat@seo.nl - +31 20 525 1630

seo economisch onderzoek
amsterdam economics

Onderzoeksvragen

1. Wat is de voorspellende waarde van de gebruikte selectie- en intakeprocedure voor studiesucces en het handelen in de beroepspraktijk?
2. Wat is het effect van de gebruikte selectie- en intakeprocedure op de motivatie en inzet van studenten?
3. Wat is het effect van de gebruikte selectie- en intakeprocedure op de samenstelling van studentpopulaties?

Te meten variabelen

- **Uitkomstmaten:**
  - **Motivatie en inzet**
  - **Studiesucces (studiepunten, beoordelingen, uitval)**
  - **Handelen in de beroepspraktijk (beoordelingen praktijk)**
- **Effectvariabele:**
  - **Gebruik van specifieke selectie- en intake-instrumenten**
  - **Uitkomsten van selectie- en intakeprocedure**
- **Co-variabelen (correctie voor selectiviteit):**
  - **Achtergrondkenmerken**
  - **Eerdere studieprestaties**
  - **Motivatie vooraf**
  - **Zelfperceptie bekwaamheid**

Welke opleidingen doen mee?

- **PABO's:**
  - **Avans**
  - **De Kempel**
  - **HS Leiden**
- **2^e graads Engels:**
  - **InHolland**
  - **Hogeschool Amsterdam**
  - **Fontys Tilburg**
  - **Fontys Sittard**
  - **Noordelijke Hogeschool Leeuwarden**
- **2^e graads Geschiedenis**
  - **Hogeschool Amsterdam**
  - **Fontys Tilburg**
  - **Windesheim, Zwolle**
  - **Fontys Sittard**
- **1^e graads Geschiedenis**
  - **ICLON, Leiden**
  - **Radboud, Nijmegen**
- **1^e graads Biologie**
  - **POWL, Amsterdam**
  - **ICLON, Leiden**

Intakeprocedures bij de PABO's

	Avans	De Kempel	HS Leiden
Persoonlijkheidsvragen	X	X	X
Activiteit beeldvorming	X	X	
Persoonlijk gesprek	X	X	X
Rekentoets	X	X	X
Nederlandse taaltoets	X		X
Engelse taaltoets	X		
Presentatie of pitch	X		
Stage/meelopen op school			X
Videofilm maken			X

Intakeprocedures bij 2^e graads Engels

	InHolland	HvA	Fontys	NHL
Motivatiebrieven + CV	X		X	X
Sollicitatiebrieven			X	
Persoonlijkheidsvragen	X			X
Persoonlijk gesprek	X			X
Nederlandse taaltoets				X
Toets Engels lezen	X	X	X	X
Toets Engels gebruik	X	X		
Stage/meelopen op school				X
Aandacht voor didactiek	X	X		
Examen didactiek			X	
Videofilm maken			X	

Intakeprocedures bij 2^e graads Geschiedenis

	Fontys Tilburg	Windesheim	Fontys Sittard
Motivatiefbrief + CV	X		
Aanbevelingsbrief docent			X
Persoonlijkheidsvragen	X	X	
Activiteit beeldvorming			X
Persoonlijk gesprek	X	X	X
Nederlandse taaltoets		X	
Stage/meelopen op school		X	
Inhoudelijke opdracht	X	X	X
Videofilm maken		X	

Intakeprocedures bij 1^e graads opleidingen

	Geschiedenis		Biologie	
	Radboud	ICLON	POWL	ICLON
Motivatiebrieven + CV	X	X		X
Aanbevelingsbrieven docent		X		
Persoonlijkheidsvragen				X
Persoonlijk gesprek	X		X	X
Nederlandse taaltoets				X
Presentatie of pitch		X		
Aandacht voor didactiek			X	
Video-opname lesgeven		X	X	
Inhoudelijke opdracht			X	X
Videofilm maken				X

Wat vinden studenten van de procedure?

	Belangrijk als intake	Belangrijk als selectie	Zorgt voor zelfselectie	Inzicht in motivatie	Inzicht in persoon	Inzicht in geschiktheid
Pabo Avans	4,1	3,8	4,1	4,3	4,2	4,1
Pabo De Kempel	4,0	3,8	3,7	3,6	3,2	3,7
Pabo HS Leiden	3,6	3,8	3,2	3,7	3,3	3,6
2 ^e graads Engels InHolland	3,6	3,4	3,9	3,8	3,3	3,5
2 ^e graads Engels HvA	3,5	3,3	3,2	3,2	2,6	3,1
1 ^e graads Geschiedenis ICLON/Leiden	3,7	3,7	3,9	4,5	4,3	3,5
1 ^e graads Biologie POWL/Amsterdam	2,3	2,7	3,2	2,9	2,8	2,6
Opleiding onbekend	3,9	3,9	3,9	3,7	3,3	3,7

Opzet enquête onder eerstejaars

- **Uitgezet onder alle eerstejaars studenten van de voorlopersopleidingen en vergelijkbare opleidingen**
- **Vergelijkbare opleidingen zodanig gekozen dat er variatie zit in de gebruikte selectie- en intakeprocedures**
- **Enquête zowel digitaal (webenquête) als op papier (pdf vragenlijst) beschikbaar**

Inhoud van enquête

- **Achtergrondkenmerken student**
- **Kenmerken huidige en vooropleiding**
- **Studiekeuze**
  - **Factoren bij de keuze van opleiding**
  - **Factoren bij de keuze van instelling**
  - **In hoeverre stond keuze vast of was uniek?**
- **Studiemotivatie**
- **Zelfperceptie bekwaamheid**

Respons (N = 706)

<i>Voorlopersopleidingen</i>	#	<i>Aanvullend</i>	#
PABO Avans	11		
PABO De Kempel	219		
PABO HS Leiden	90		
Tweedegraads Engels , InHolland	25		
Idem, HvA	58	NHL Leeuwarden	55
Idem, Fontys Tilburg	76	Fontys Sittard	30
Tweedegraads Geschiedenis , HvA	0	Windesheim	51
Idem, Fontys Tilburg	36	Fontys Sittard	26
Eerstegraads Geschiedenis , ICLON/Leiden	0	Radboud, Nijmegen	7
Eerstegraads Biologie , POWL/Amsterdam	10	ICLON/Leiden	9

Studentenkenmerken

	% vrouw	leeftijd	autochtoon
PABO De Kempel	73%	20,9	96%
PABO HS Leiden	69%	19,8	98%
Tweedegraads Engels InHolland	56%	22,3	92%
Tweedegraads Engels HvA	69%	21,0	91%
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	57%	20,6	100%
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	60%	20,7	42%
Tweedegraads Engels NHL	64%	20,6	52%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	31%	20,4	92%
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	24%	20,9	91%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	27%	20,4	100%

Gemiddelde cijfers

	Nederlands	Engels	Geschiedenis
PABO De Kempel	6,7	6,7	6,6
PABO HS Leiden	6,6	6,7	6,6
Tweedegraads Engels InHolland	6,8	8,1	6,7
Tweedegraads Engels HvA	6,6	8,1	6,6
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	6,6	8,0	6,8
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	6,7	8,0	6,6
Tweedegraads Engels NHL	6,7	8,1	6,7
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	6,6	7,3	7,3
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	6,4	7,3	7,4
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	6,6	7,2	7,5

Motivatie intrinsiek of extrinsiek

	aansluiting interesse	aansluiting capaciteiten	baankans
PABO De Kempel	95%	80%	29%
PABO HS Leiden	88%	74%	41%
Tweedegraads Engels InHolland	80%	80%	56%
Tweedegraads Engels HvA	82%	78%	53%
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	81%	72%	45%
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	87%	72%	40%
Tweedegraads Engels NHL	76%	64%	55%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	72%	75%	3%
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	66%	63%	4%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	73%	65%	23%

Keuze voor de instelling

	reputatie	reistijd	stad	selectie & intake
PABO De Kempel	75%	33%	6%	16%
PABO HS Leiden	26%	66%	28%	11%
Tweedegraads Engels InHolland	16%	24%	28%	36%
Tweedegraads Engels HvA	40%	43%	45%	10%
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	27%	48%	20%	3%
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	37%	67%	10%	10%
Tweedegraads Engels NHL	13%	35%	15%	16%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	39%	47%	14%	8%
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	34%	36%	13%	9%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	27%	69%	4%	19%

Motivatie voor lerarenopleiding

	opleiding	instelling	leraar
PABO De Kempel	78%	65%	90%
PABO HS Leiden	79%	59%	82%
Tweedegraads Engels InHolland	60%	24%	88%
Tweedegraads Engels HvA	60%	52%	70%
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	56%	49%	71%
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	67%	67%	57%
Tweedegraads Engels NHL	50%	33%	72%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	71%	51%	71%
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	60%	49%	51%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	65%	31%	77%

Andere opleiding overwogen?

	nee	andere opleiding	opleiding & instelling
PABO De Kempel	35%	1%	41%
PABO HS Leiden	25%	16%	28%
Tweedegraads Engels InHolland	40%	12%	28%
Tweedegraads Engels HvA	43%	20%	18%
Tweedegraads Engels Fontys Tilburg	26%	21%	42%
Tweedegraads Engels Fontys Sittard	30%	30%	50%
Tweedegraads Engels NHL	30%	20%	46%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Tilburg	44%	14%	25%
Tweedegraads Geschiedenis Windesheim	41%	10%	33%
Tweedegraads Geschiedenis Fontys Sittard	23%	15%	54%

Voorlopige conclusies

- **Nog nauwelijks conclusies te trekken, aanvullende dataverzameling nodig (in de tijd, studieprestaties, beoordelingen uit procedures, etc.)**
- **Intensieve procedure lijkt instelling minder aantrekkelijk te maken en te leiden tot meer zelfselectie**
- **Studenten waarderen aandacht voor persoon in procedure:**
  - **Krijgen beter inzicht in wie ze zijn en wat ze kunnen**
  - **Vinden opleiding en procedure aantrekkelijker**
- **Niet bindende taaltoetsen lijken niet te selecteren**
- **Keuze 2^e graads Engels relatief vaak vanwege baankans**
- **Motivatie voor lerarenopleiding niet altijd groot**
- **Bij studiekeuze vaak ook andere opleiding overwogen**